

Czym jest nieodpłatna pomoc prawna i poradnictwo obywatelskie i jak z nich skorzystać?

Decyzją Starosty Wodzisławskiego na terenie powiatu wodzisławskiego nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie udzielane są **hybrydowo, tj. osobiście w punkcie lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość**. Osoba chcąca skorzystać z pomocy prawnej lub obywatelskiej wskazuje, czy porada ma się odbyć stacjonarnie czy zdalnie.

Co obejmuje nieodpłatna pomoc prawna?

Nieodpłatna pomoc prawna (udzielana w punktach w Wodzisławiu Śl., Pszowie, Rydułtowach) obejmuje:

- poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym lub
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w punktach powyżej, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym, lub
- nieodpłatną mediację, lub
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Co obejmuje nieodpłatne poradnictwo obywatelskie?

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie (świadczone w punktach w Gorzycach, Radlinie i Wodzisławiu Śl.) obejmuje:

- działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielny rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji;
- nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego;
- informacje organizacji odpowiedzialnej za organizację punktów porad obywatelskich: [strona internetowa Stowarzyszenia "DOGMA"](#).

Czym jest mediacja i kto ją świadczy?

Mediacja (świadczona we wszystkich punktach na terenie powiatu wodzisławskiego):

1. jest pozasądową, dobrowolną, poufną i polubowną metodą rozwiązywania sporu, dzięki której strony, przy pomocy mediatora, dochodzą do porozumienia;
2. mediacja jest możliwa we wszystkich sprawach, w których prawo dopuszcza zawarcie ugody. Przedmiotem mediacji mogą być m.in. sprawy o zapłatę, zniesienie współwłasności, sprawy pracownicze, rozwiązanie lub niewykonanie umowy, podział majątku, spadku itp.;
3. korzyści wynikające z mediacji to m.in. skrócenie czasu i zmniejszenie kosztów procesu, zmniejszenie stresu związanego z konfliktem i sprawą sądową.
4. nieodpłatna mediacja nie obejmuje spraw w których: sąd lub inny organ wydał postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub jeśli zachodzi podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc;

Dyżury mediatorów na terenie powiatu wodzisławskiego:

- Centrum Usług Społecznych w Radlinie: poniedziałek, wtorek w godz. 13.00 – 17.00, środy, piątki w godz. 9.00 – 13.00,
- Zespół Poradni Specjalistycznych w Wodzisławiu Śląskim: poniedziałek w godz. 8.00 – 12.00, środa w godz. 14.00 – 18.00,
- Gminne Centrum Kultury w Gorzycach: czwartek w godz. 14.00 – 18.00,
- Urząd Stanu Cywilnego w Pszowie: według potrzeb po uprzednim zgłoszeniu.

Kto może skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej lub poradnictwa obywatelskiego?

Z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może skorzystać **osoba, która nie jest w stanie ponieść kosztów** odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniająca innych osób w ciągu ostatniego roku.

Przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego osoba uprawniona **składa pisemne oświadczenie**, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Oświadczenie można pobrać od prawnika w punkcie i wypełnić na miejscu bezpośrednio przed poradą.

Pomoc osobom prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą

Osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą, ubiegająca się o nieodpłatną pomoc prawną (która jest pomocą de minimis) przedstawia przed jej udzieleniem:

- oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku,
- kopie wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie i w rybołówstwie, jakie otrzymała w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat, albo oświadczenie o wielkości pomocy de

minimis otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie,

- informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U.2021.743 t.j.).

Pomoc osobom z niepełnosprawnościami

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz **osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się**, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, może być udzielana pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, **poza punktem**, również poprzez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania tych osób lub w innym miejscu dostosowanym do potrzeb tych osób lub **za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość**. Wówczas należy (przed umówieniem wizyty) złożyć oświadczenie o braku możliwości poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej wraz z danymi kontaktowymi (inicjały, numer telefonu lub adres e-mail). Oświadczenie można złożyć również elektronicznie lub listownie.

Osoba, która zgłosi **uzasadnioną potrzebę** komunikacji za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego **składa** Staroście, **w formie papierowej lub elektronicznej, oświadczenie**, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej (do pobrania ze strony internetowej Powiatu Wodzisławskiego) wraz **ze wskazaniem okoliczności to uzasadniających oraz dostępnych tej osobie środków porozumiewania się na odległość**.

Zasady udzielenia pomocy

1. W przypadku **obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo wprowadzenia stanu nadzwyczajnego** istnieje możliwość udzielania nieodpłatnych porad prawnych i obywatelskich za pomocą środków porozumiewania się na odległość, np. telefonicznie. Wówczas nie ma obowiązku składania oświadczenia. W celu umówienia takiej porady należy się zapisać podobnie, jak na wizytę stacjonarną.
2. Na wizyty do prawników oraz doradców obywatelskich do wszystkich punktów **należy umawiać się telefonicznie pod numerem telefonu 32 412 09 51** w godzinach pracy Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim: od poniedziałku do środy: 7:30-15:30, czwartek: 7:30-17:00, piątek: 7:30-14:00, bądź e-mailem: pomocprawna@powiatwodzislawski.pl, lub poprzez stronę internetową www.np.ms.gov.pl. – **PRZEJDŹ**
Uwaga – u dołu strony znajduje się niebieska grafika, której kliknięcie powoduje połączenie ze stroną internetową do rezerwacji.
3. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się **według kolejności zgłoszeń, po umówieniu terminu wizyty**. Z ważnych powodów dopuszcza się ustalenie innej kolejności udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Kobięcie, która jest w ciąży, udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się poza kolejnością.

4. W przypadku, gdy nieodpłatnej pomocy udzielać będzie magister prawa, osoba uprawniona do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej będzie musiała złożyć pisemne oświadczenie, że jest świadoma uzyskania pomocy prawnej od osoby niebędącej adwokatem, radcą prawnym albo doradcą podatkowym.
5. **Każdy przypadek udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jest dokumentowany w anonimowej „karcie pomocy”** przez podanie w szczególności informacji dotyczących zgłoszonej sprawy i udzielonej pomocy, dziedziny prawa, której dotyczyła ta pomoc, kategorii sprawy, formy udzielonej pomocy, czasu poświęconego na jej udzielenie i liczby wizyt osoby uprawnionej w tej samej sprawie, ogólnych informacji o osobie uprawnionej dotyczących w szczególności wieku, płci, wykształcenia, dochodu, gospodarstwa domowego i miejsca zamieszkania, oraz danych dotyczących punktu, osoby udzielającej pomocy i daty jej udzielenia.
6. Po uzyskaniu porady istnieje możliwość przekazania **opinii** na temat udzielonej pomocy. Wypełnienie przez osobę korzystającą z nieodpłatnego poradnictwa opinii, w tym podanie numeru telefonu w celu zasięgnięcia dalszych informacji, jest **dobrowolne**. W opinii nie podaje się danych osobowych osoby uprawnionej (opinie są anonimowe). Opinię można **wyrazić wypełniając na miejscu udzielenia porady formularz ankiety**. Opinię można wyrazić **bezpośrednio po udzielonej poradzie** (wypełniony formularz składa się w przeznaczonej do tego celu urnie znajdującej się w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub obywatelskiej) **lub w formie elektronicznej**, przekazując formularz w wiadomości elektronicznej na adres: pomocprawna@powiatwodzislawski.pl. Osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się mogą złożyć ww. opinie również **telefonicznie lub listownie**.

Poradnictwo specjalistyczne

Od stycznia 2022 roku w ramach systemu nieodpłatnej pomocy działa projekt punktów specjalistycznych, w których odbywają się dyżury specjalistyczne w dedykowanych punktach w całej Polsce.

Jeżeli potrzebujesz porady specjalisty z jednej ze wskazanych na liście dziedzin, możesz zarejestrować się na wybrany dyżur specjalistyczny – niezależnie od swojego miejsca zamieszkania.

Jeżeli nie możesz skorzystać z porady stacjonarnie – umów się na wizytę zdalną (czyli przy użyciu środków porozumiewania się na odległość, na przykład telefon lub komunikator internetowy). Lista wspomnianych dziedzin i punktów znajduje się na [oficjalnej stronie internetowej poświęconej nieodpłatnej pomocy](#).